

Stilizacija i repeticija figurativnih motiva u kreiranju tekstila

Kalabić, Ida Katja

Undergraduate thesis / Završni rad

2021

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Textile Technology / Sveučilište u Zagrebu, Tekstilno-tehnološki fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:201:600103>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-05**

Repository / Repozitorij:

[Faculty of Textile Technology University of Zagreb - Digital Repository](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
TEKSTILNO-TEHNOLOŠKI FAKULTET

ZAVRŠNI RAD

Stilizacija i repeticija figurativnih motiva u kreiranju tekstila

IME i PREZIME autora: Ida Katja Kalabić

Zagreb, rujan 2021.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
TEKSTILNO-TEHNOLOŠKI FAKULTET
TEKSTILNI I MODNI DIZAJN
DIZAJN TEKSTILA

ZAVRŠNI RAD

Stilizacija i repeticija figurativnih motiva u kreiranju tekstila

Mentor: doc. art. Lea Popinjač

IME i PREZIME autora: Ida Katja Kalabić

Matični broj:10869

Zagreb, rujan 2021.

DOKUMENTACIJSKA KARTICA

Zavod za dizajn i tekstil

Broj stranica: 27

Broj slika: 19

Broj literaturnih izvora: 19

Broj likovnih ostvarenja: 15

Članovi povjerenstva:

1. Doc. art. Koraljka Kovač Dugandžić, predsjednik
2. Doc. art. Lea Popinjač, član
3. Izv. prof. dr. sc. Martinia Ira Glogar, član
4. Ak. slik. graf. Marin Sovar, zamjenik člana

Datum predaje i obrane: Rujan 2021.

SAŽETAK

U završnom radu baviti ću se temom kreiranja tekstila i uzorka za tkaninu. Likovni postupak koji sam odabrala kao „vodilju” u istraživanju i kasnijoj izradi vlastitih tekstilnih uzoraka je stilizacija. Slijedom toga ću u teoretskom dijelu rada dati pregled stilizacije kroz povijest umjetnosti kao i pojavljivanje i osnovne značajke figurativnih i apstraktnih prikaza.

Predstaviti ću rad tekstilnih dizajnerica koje su se koristile stilizacijom i repeticijom figurativnih motiva u svojim radovima te ću njih koristiti kao inspiraciju u dizajniranju svojeg uzorka tekstila.

U likovnom dijelu rada prikazati ću kreativni proces izrade uzoraka za tekstil te opisati tehnike koje sam koristila i kroz fotografije prikazati proces izrade jednog od uzoraka.

Kao završni korak cijelog procesa, dati ću tiskati jedan od uzoraka na materijal kako bih ponudila moguću primjenu na uporabnom predmetu.

Ključne riječi: stilizacija, figurativnost, repeticija, tekstil, tisak

SUMMARY

In the final work, I will deal with the topic of creating textiles and fabric patterns. The art process that I chose as a "guide" in researching and later making my own textile patterns is stylization. Consequently, in the theoretical part of the paper I will give an overview of stylization through art history as well as the emergence and basic features of figurative and abstract representations.

I will present the work of textile designers who have used stylization and repetition of figurative motifs in their works and I will use them as inspiration in designing my textile pattern.

In the art part of the paper, I will show the creative process of making patterns for textiles and describe the techniques I used and through photographs show the process of making one of the patterns.

As the final step of the whole process, I will have one of the samples printed on the material to offer a possible application on the usable object.

Keywords: stylization, figuration, repetition, textile, printing

SADRŽAJ:

1. UVOD	
2. TEORIJSKI DIO	
2.1 OD FIGURACIJE DO APSTRAKCIJE	
2.1.1 Figuracija u likovnim umjetnostima.....	
2.1.2 Apstrakcija u likovnim umjetnostima.....	
2.2 STILIZACIJA	
2.2.1 Pojam stilizacije.....	
2.2.2 Stilizacija kroz povijest umjetnosti.....	
2.2.3 Povijesno umjetnička razdoblja za koja su karakteristični stilizirani prikazi.....	
2.2.3.1 Prapovijesno razdoblje.....	
2.2.3.2 Egipat.....	
2.2.3.3 Romanika.....	
2.2.3.4 20.stoljeće (EKSPRESIONIZAM, KUBIZAM, FOVIZAM).....	
3. STILIZACIJA I REPETICIJA MOTIVA U DIZAJNU TEKSTILA	
3.1 Orla Kiely	
3.2 Maija Isola.....	
4. TEKSTILNI TISAK.....	
4.1 Tehnike i metode tekstilnog tiska.....	
4.2 Digitalni tisak	

5.	EKSPERIMENTALNI DIO
5.1	Metodike rada.....
6.	REZULTATI RADA - IDEJNA (LIKOVNA) RJEŠENJA
6.1	Primjena tekstila na uporabne i odjevne predmete.....
7.	ZAKLJUČAK
8.	LITERATURA
9.	IZVORI SLIKA

1. UVOD

Gotovo sva umjetnost je jednim svojim dijelom apstraktna, ako na apstrakciju gledamo kao na proces crpljenja inspiracije iz oblika, boje i teksture predmeta. Ljudi su kroz likovni izraz "apstrahirali" svijet oko sebe od prapovijesti. No tek se početkom dvadesetog stoljeća apstrakcija počela istraživati kao sama sebi svrha.

Stilizacija se odnosi na vizualni prikaz objekta bez potpunog pokušaja točnog prikaza realnog izgleda objekta. To može uključivati pojednostavljenje oblika, linija, boja, uzoraka, detalja površine, funkcionalnosti i odnosa prema drugim objektima u sceni. Zato se stilizacija najčešće koristi za opisivanje umjetničkog stila koji ima više crtanih značajki od polu-realističkog stila koji se obično pridržava realizma u detaljima, a ne pojednostavljenja. Čak i u umjetnosti koja općenito pokušava postići mimezis ili "realizam", stupanj stilizacije vrlo se često nalazi u detaljima, a osobito u figurama ili drugim značajkama u malom opsegu, poput ljudi ili drveća itd.

Dizajn tekstila predstavlja umijeće stvaranja uzoraka i dizajna za tkanine koje mogu biti pletene, tkane ili netkane. Uključuje i površinsko i strukturno oblikovanje tkanine. Proces dizajniranja tekstila započinje na papiru kao jednostavna ideja, nastavlja svoj put i završava svoj ciklus u tiskanoj tkanini.

Jedan od najperspektivnijih razvoja u tekstilnoj industriji je digitalni tisak na tkanine. Otvorio je vrata brojnim mogućnostima za poboljšanje kvalitete i održavanje rastućih zahtjeva tiskanja tekstila. Sve se može s lakoćom i savršenstvom ispisati na tkanini pomoću tehnologije digitalnog ispisa.

2. TEORIJSKI DIO

2.1 OD FIGURACIJE DO APSTRAKCIJE

2.1.1 Figuracija u likovnim umjetnostima

Figurativna umjetnost opisuje bilo koji oblik moderne umjetnosti koji zadržava snažne reference na stvarni svijet.

Izraz se posebno koristio od dolaska apstraktne umjetnosti za referiranje na umjetnike koji zadržavaju aspekte stvarnog svijeta kao svoju temu, iako se u općem smislu figurativno također retrospektivno odnosi na svu umjetnost prije apstraktne umjetnosti. Moderna figurativna umjetnost može se promatrati kao drugačija od modernog realizma u tome što figurativna umjetnost koristi moderne idiome, dok moderni realisti uglavnom rade u stilovima koji prethode postimpresionizmu. Zapravo, moderna figurativna umjetnost više je ili manje identična sa strujom ekspresionizma koja se može pratiti od dvadesetog stoljeća pa nadalje.

Samo neki od modernih umjetnika koji se mogu uvrstiti u figurativno slikarstvo su: Gustav Klimt, Egon Schiele, Paul Gauguin, Henri Matisse, Kitagawa Utamaro i mnogi drugi..

”Mnoga su njihova djela eksperimentalna kao i djela apstraktnih umjetnika: koristili su se različitim slikarskim stilovima te slijedili različite teorije o tome što treba prikazivati i na koji način.”¹

Kao najutjecajniji umjetnik prve polovice 20. st istaknuo se Picasso koji je bio veliki uzor suvremenog figurativnog slikarstva. U prvoj polovici dvadesetog stoljeća, Picasso je pridonio mnogim različitim umjetničkim pokretima, poput kubizma i nadrealizma. No, među njegovim najpoznatijim djelima bila su njegova figurativna djela, kao naprimjer „Stari gitarist“ ili vlastiti autoportreti.

Pokreti poput ekspresionizma, simbolizma, impresionizma ili nadrealizma također su dio figurativnog umjetničkog pokreta, čak i ako nisu tako strogi u predstavljanju stvarnosti.

¹Umjetnost, vodič kroz povijest djela

Slika 1. Pablo Picasso: Stari gitarist, 1903.

2.1.2 Apstrakcija u likovnim umjetnostima

Apstraktna umjetnost se još naziva i neobjektivna umjetnost ili ne reprezentacijska umjetnost. Obuhvaća slikarstvo, kiparstvo ili grafičku umjetnost u kojoj prikazivanje stvari iz vidljivog svijeta ima malu ili nikakvu ulogu. Sva se umjetnost uglavnom sastoji od elemenata koji se mogu nazvati apstraktnim - elemenata oblika, boje, linije, tona i teksture. Prije 20. stoljeća umjetnici su koristili te apstraktne elemente za opisivanje, ilustriranje ili reprodukciju svijeta prirode i ljudske civilizacije - a izlaganje je dominiralo nad izražajnom funkcijom. Apstraktna umjetnost često se smatra moralnom dimenzijom, jer se za nju mogu smatrati vrline kao što su red, čistoća, jednostavnost i duhovnost. Od ranih 1900 -ih apstraktna umjetnost formirala je središnji tok moderne umjetnosti.

Slika 2. Vasilij Kandinski: Žuta, crvena, plava

2.2 STILIZACIJA U LIKOVNIM UMJETNOSTIMA

2.2.1 Pojam stilizacija

Stilizacije je u rječniku definirana kao:

"1. a. oblikovanje u stilu; davanje osobine nekog stila b. dotjerivanje do najboljeg izraza u stilu (ob. o tekstu)

2. oblikovanje u duhu ornamenta, pojednostavnjenja, svođenja na osnovne crte itd., ublažavanje opće razvedenosti, stratigrafije i sl." ²

Umjesto da pokušava prikazati subjekt na način koji je blizak stvarnosti, umjetnik može koristiti stilizaciju za stvaranje slika koje, iako sadrže prepoznatljive subjekte i oblike, čine to na način koji stavlja naglasak na boju, linije i često emocionalne kvalitete djela.

²<https://jezikoslovac.com/word/1ci5>

2.2.2 Stilizacija kroz povijest umjetnosti

Stilizaciju možemo proučavati još od vremena drevnih špiljskih slika i uporabnih predmeta, prepoznatljivi subjekti vizualno su prikazani na pojednostavljen način. Stiliziran objekt čini umjetnost razumljivom i prepoznatljivom. „Da ne bi kopirali prirodu, umjetnici moraju uključiti asocijativno razmišljanje i ekstrahirati iz pamćenja preostale dojmove.“³

Stilizacija je put ka dekorativnom slikarstvu, avangardi, apstraktnoj umjetnosti.

U sljedećem poglavlju biti će obrađena izabrana razdoblja iz povijesti umjetnosti u kojima se u likovnom prikazu izrazito koristila stilizacija.

2.2.3 Povijesno umjetnička razdoblja za koja su karakteristični stilizirani prikazi

U sljedećim podnaslovima bit će obrađene likovne značajke izabranih razdoblja iz povijesti umjetnosti te likovnih pravaca u kojima se u likovnom prikazu izrazito koristila stilizacija.

2.2.3.1 Prapovijesno slikarstvo

Počeci likovnog izražavanja pojavljuju se još u vrijeme prapovijesne umjetnosti.

Paleolitski čovjek oslikava unutrašnjost špilja sa prizorima životinja i lova na pojednostavljen način korištenjem tamnih obrisa i velikih obojenih površina. U to vrijeme su još životinje oslikane realistično, plastično, s fiksiranim pokretima ali bez prostornih određenja u međusobnom odnosu. Kasnije, na zidovima špilje Remigia u Španjolskoj, na zidu se ponavljaju oslikana ljudska tijela koja su prikazana potpuno pojednostavljeno i plošno, crteži su u pokretu, odnosno prikazuju lov.

³<https://hrv.mainstreetartisans.com/4166095-stylization-what-is-it-stylization-in-art>

Slika 3. Zidna slika prikaza lova u špilji Remigia

2.2.3.2 Egipat

Gotovo sve preživjele slike starog Egipta otkrivene su u grobnicama faraona ili visokih državnih dužnosnika i prikazuju prizore zagrobnog života. Poznate kao pogrebna umjetnost, ove su slike prikazivale priču o životu nakon smrti, kao i stvari poput slugu, brodova i hrane koje će pomoći pokojnicima u njihovom putovanju kroz zagrobni život.

U crtanju figura, veličine su izračunate isključivo na temelju društvenog statusa osobe, a ne na temelju uobičajenih umjetničkih pravila linearne perspektive.

U Egiptu možemo vidjeti primjer stilizacije kod kanona, skup nepisanih pravila ili zakon po kojem su se oblikovale skulpture i slike u egipatskoj umjetnosti. Likovi na reljefima i slikama su nacrtani plošno koristeći se obrisnim linijama uvijek u kombinaciji profila i anfacea. Kod reljefa mlade žene s lotosom, haljina i kosa stilizirano su prikazane, lice i noge prikazane su u profilu.

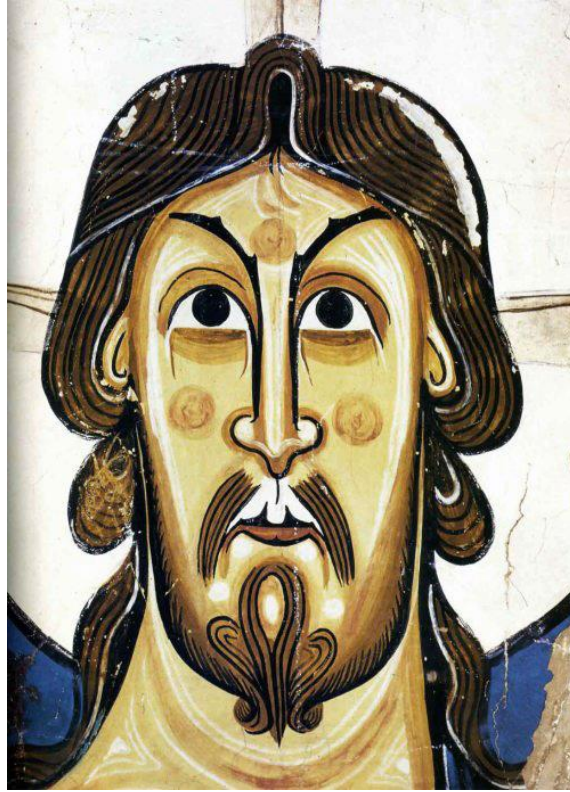

Slika 4. Egipatski reljef Mlada žena s lotosom, Louvre, Pariz

2.2.3.3 Romanika

Umjetnost romanike usredotočena je na emocije, osjećaje i različita raspoloženja, uključujući duhovnost, maštu, misterij i žar. Tematika je dominantno religiozna, a prevladavaju Biblijske teme poput prikaza biblijskih proroka, Krista i Kristov život, te apostoli i proroci.

Slikarstvo romanike karakteriziraju linearna, plošna stilizacija i pojednostavljivanje likova, potez kistom u romaničkoj umjetnosti postaje manje precizan. Freska iz crkve San Clemente , prikazuje Krista čije je lice obrubljeno skupinama linija koje predstavljaju stilizaciju brade i kose.

Slika 5. Krist u slavi, Detalj freske sa glavne apside crkve San Clemente, Tahullu

2.2.3.4 20. st. (EKSPESIONIZAM, KUBIZAM, FOVIZAM)

Ekspressionizam, umjetnički stil u kojem umjetnik nastoji prikazati neobjektivnu stvarnost, već subjektivne emocije koje predmeti i događaji pobuđuju u osobi. Umjetnik postiže ovaj cilj izobličanjem, pretjerivanjem, primitivizmom i fantazijom te živopisnom, uznemirujućom, nasilnom ili dinamičkom primjenom formalnih elemenata.

Fovizam je bio poznat po odvažnim, intenzivnim bojama koje su se koristile u neobičnim kombinacijama te po intuitivnoj, vrlo gestualnoj primjeni boje. Umjetnici fovizma eksperimentirali su s načinima na koje se boje mogu osloboditi teme. Namjerno su slikali prepoznatljive slike, ali s iznenađujućim kromatskim momentima; nebo bi moglo biti crveno, a žensko lice zeleno, dopuštajući da boja sama po sebi prenese značenje, izvan povezanosti s prikazanim predmetom.

Kubizam, vrlo utjecajan stil vizualne umjetnosti 20. stoljeća kojeg su najznačajniji predstavnici Pablo Picasso i Georges Braque, javlja se u Parizu između 1907. i 1914. Kubistički stil naglasio je ravnu, dvodimenzionalnu površinu slike, odbacujući tradicionalne tehnike perspektive, skraćivanja, modeliranja i velike razlike svjetla i sjene te opovrgavanja teorija koje naglašavaju da umjetnost treba oponašati prirodu.

Stilizacija se često vidi u uličnoj umjetnosti i umjetnosti u stilu grafita, kao u slučaju umjetnika s kraja 20. stoljeća, Keith Haringa.

Slika 6. Henri Matisse: Mačka sa crvenom ribom, Pablo Picasso: Vrč i zdjela voća, Gustav Klimt: Drvo života III., Keith Haring: Kip slobode, Edvard Munch: Krik

3. STILIZACIJA I REPETICIJA MOTIVA U DIZAJNU TEKSTILA

3.2 Orla Kiely

Orla Kiely, irska dizajnerica tekstila, poznata je po svojim višebojnim „retro“ uzorcima na raznim uporabnim predmetima kao torbe, pletene haljine, tajice u boji, kaputi, šalice, prostirke, tapete, sjenila i još mnogo toga. Kvalificirala se za dizajnera tekstila na Nacionalnom koledžu za umjetnost i dizajn (NCAD) u Dublinu prije nego što je magistrirala na Royal College of Art (RCA) u Londonu.

Inspirirana je 60-ima i 70-ima s upečatljivim grafičkim interpretacijama prirode i životinja. Kiely opisuje svoje uzorke kao snažne, hrabre, minimalističke i organizirane. Koristi čiste linije te varira velike i male motive.

Svoje prepoznatljive uzorke stvara kombinirajući slijedeće likovne elemente i „metode“: stilizaciju predmeta, plošne oblike (jednolično obojane), izdvajanje obrisnih linija oblika,

preklapanje linija i ploha, teksturalne linije, umetanje grafičkih simbola (točke, zvjezdice), korištenje valera („nečiste“ boje).

Slika 7. Orla Kiely dizajn

3.3 MaijaIsola

MaijaIsola, dizajnerica tekstila, najpoznatija je po uzorcima koje je stvorila za finsku dizajnersku kuću Marimekko.

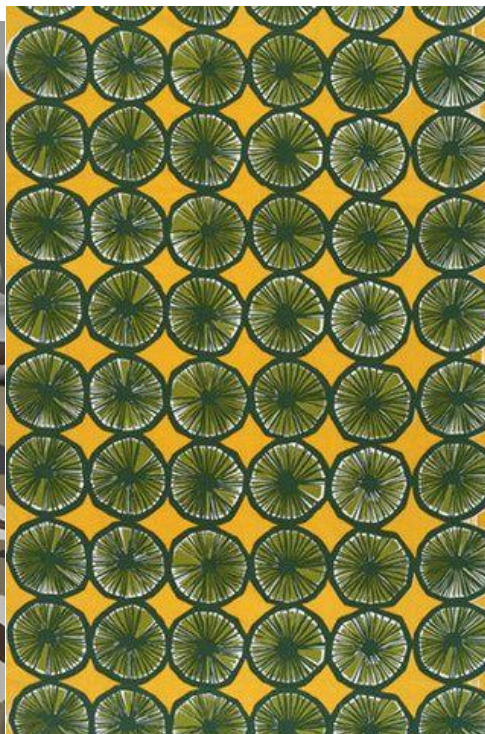
Dizajnirala je više od petsto uzoraka tkanina koje imaju raznolik raspon motiva i tehnika dizajna.

Uglavnom se u svojem likovnom izrazu koristila pojednostavljuvanjem ploha i linija, stiliziranjem motiva koristeći slobodne kompozicije.

Inspiraciju je crpila iz tradicionalne narodne umjetnosti, moderne vizualne umjetnosti, prirode i čestih putovanja. Slike MaijeIsole s početka 1950-ih ističu se apstraktnim formama, a kasnije je nastavila uzimati inspiraciju i iz pop-arta i iz neformalne umjetnosti

Slika 8. MaijaIsola dizajn posteljine za Marimekko

Slika 9. Dizajn tekstila Maije Isole

4. TEKSTILNI TISAK

Tekstilni tisak je proces mjestimičnog bojadisanja, odnosno mjestimičnog nanašanja bojila na tkaninu u definiranom uzorku ili dizajnu.

Bojadisanje i tisak dvije su glavne metode mokre obrade za bojanje tkanina. Bojadisanjem se može proizvesti samo jedna boja, dok tisak može proizvesti različite vrste obojenog dizajna na površini tkanina.

Fizička površina može biti u oblicima poput papira, tkanine, plastike, filma itd. U digitalnom tisku tekstila, nakon što je dizajn kreiran, može se izravno ispisati na tkanini s računala. Ovaj proces ne zahtijeva nikakve druge korake. Baš kao što se slika lako ispisuje na papiru, može se ispisati i dizajn na tkanini.

4.2 Tehnike i metode tekstilnog tiska

Osnovne tehnike tiska mogu se podijeliti u četiri osnovne skupine: 1. Komadni sitotisk, 2. Kontinuirani sitotisk, 3. Rotacijski sitotisk i 4. Digitalni (InkJet) tisk.

Također sve metode tekstilnog tiska mogu se podijeliti na četiri skupine: 1. Direktni tisk, 2. Tisk Jetkanjem, 3. Rezervni tisk i 4. Specijalne metode tiska

Nakon uvođenja izvorne InkJet tehnologije ispisa i tinte, izravno tiskanje na odjeću odmah je postalo održivo rješenje za male količine i jednokratne narudžbe. U prošlosti male narudžbe dizajna nisu bile lako izrađene zbog problema s učinkovitošću i troškova postavljanja povezanih s tradicionalnim metodama ispisa.

4.3 Digitalni (InkJet) tekstilni tisk

Osnovna definicija InkJet tiska: Beskontaktni nanos bojila sustavom kontroliranih i strogo definiranih serija kapljica točno određene veličine (rezolucije). Sustav boja kojim se proizvodi višebojni uzorak je CMYK sustav (sustav od četiri primarne boje: C - cijan, M - magenta, Y - žuta, K - crna) .

Prvi korak u digitalnom tisku tekstila je prethodna obrada tkanine tekućim otopinama koje je pripremaju da prihvati boju i bolje upije boju. Zatim slijedi pisač koji raspršuje boju na tekstil sitnim kapljicama. Posljednji korak je popravljavanje tkanine, postupak koji osigurava postojanost dizajna. Ovisno o vrsti tekstila i boji, pričvršćivanje može uključivati paru, suhu toplinu ili pritisak. Ponekad zahtijeva kombinaciju dva ili više njih.

Digitalni tisk na tekstil ima mnoge prednosti u usporedbi s konvencionalnom metodom ispisa. Najbolji aspekt tehnologije digitalnog ispisa je da nema ograničenja u korištenju boja ili veličini ponavljanja. Na tkanini se može istodobno ispisati više nijansi boja, što nije slučaj s tradicionalnim tehnikama ispisa. Sustav digitalnog tiskanja tekstila (DTP) može proizvesti veliku paletu boja i nijansi. Dakle, proces štedi vrijeme i također je isplativ.

5 EKSPERIMENTALNI DIO

5.2 Metodika rada

Pri izradi samih uzoraka tekstila, najviše sam se fokusirala na likovno oblikovanje motiva, kako ih učiniti likovno zanimljivijima te na načine ponavljanja tj. repeticije tih motiva unutar veće cjeline. Vodeći se idejom kako je u stilizaciji bitna jednostavnost, ali efektnost i prepoznatljivost, odlučila sam se za motive poput cvijeća i motiva voća.

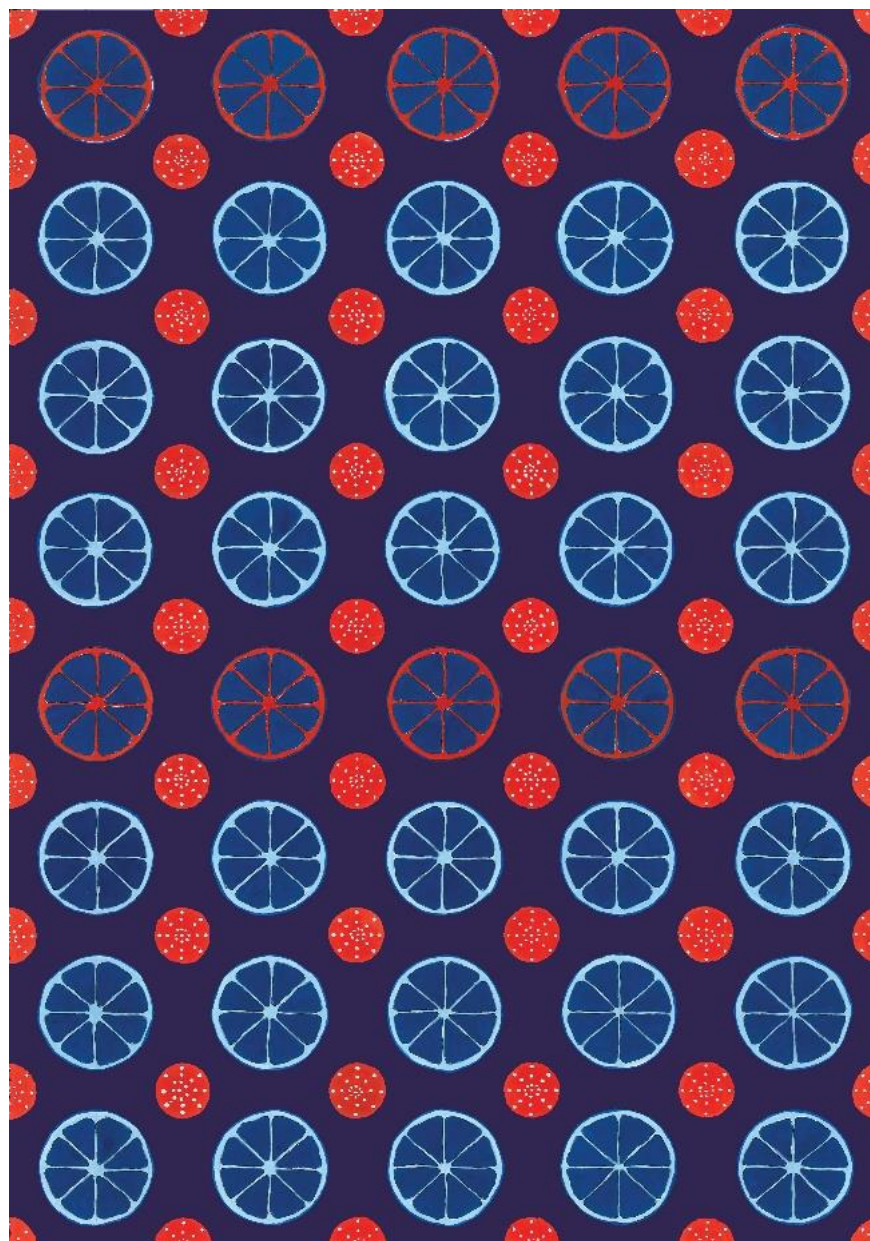
Tehnike koje sam koristila su vodena boja te tempera, uz korištenje i crtačom likovnom intervencijom flomastera i kemijskih olovaka.

Za završni proces tiskanja, odabrana je firma Casper design koja omogućuje izbor materijala te tiskanje vlastitog uzorka na sam materijal.

6 REZULTATI RADA - IDEJNA (LIKOVNA) RJEŠENJA

U likovnom dijelu, napravljeno je petnaest radova na papiru formata A3 u kombiniranoj likovnoj tehnici. Svaki od radova napravljen je u dvije varijacije. Kompozicije su osmišljene kao horizontalni ili vertikalni nizovi, a pri izboru boja stavljen je naglasak na toplo-hladne kontraste. Uglavnom su korištene po dvije ili tri boje na svakom radu u različitim nijansama. Motivi cvijeća i voća su reducirani na pojednostavnjene plošne oblike, ponekad naglašene obrisnim linijama, a ponekad bez.

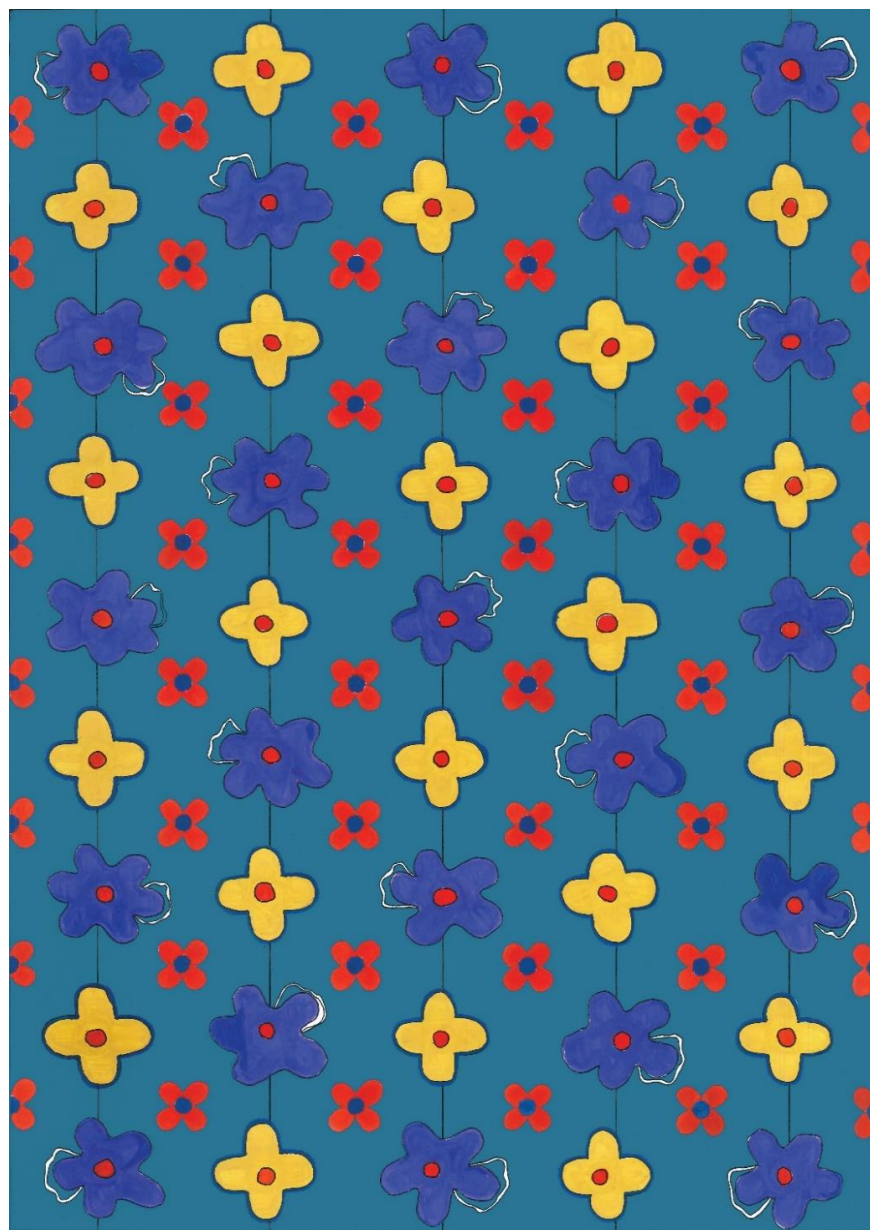
Prva varijacija napravljena je ručno te je potom rad skeniran, a korištenjem programa Adobe Photoshopa izvršila se kompjuterska likovna intervencija na rad, promijenjene su boje i dimenzije tj. gustoća motiva na originalnom radu te je takav rad isprintan.

Slika 10. Prvi dizajn tekstila na temu završnog rada

Slika 10. Prvi uzorak sastoji se od primarnih boja odnosno boje prvog reda – crvene i plave. Dodavanjem akromatskih boja – crne i bijele, dobiveni su različiti tonovi plave za postizanje iluzije volumena motiva. Rad je dobiven korištenjem tri različite tehnike: tempere, vodene boje te bijela kemijska olovka. Ritam je pravilan, te je postignut mijenjanjem boje oblika koji se nalaze u istom redu, i zato jer se elementi kompozicije ne izmjenjuju slobodno već imaju određena pravila i položaj. Rad ima simetričnu ravnotežu zbog ujednačenosti elemenata u

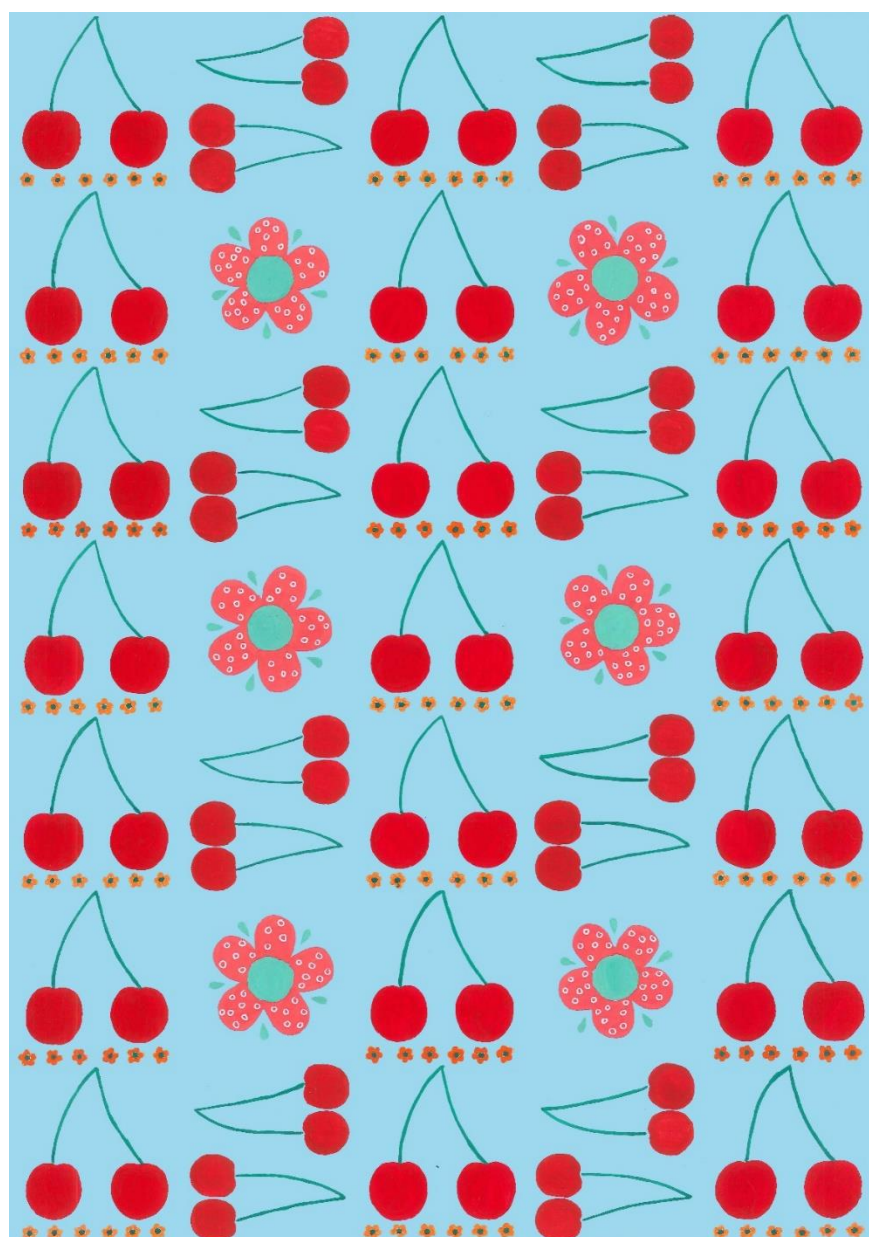
jednakom razmaku jedan od drugog i svaki krug je istog promjera. Dominantan je motiv naranče, a kontrast je između svijetlog – tamnog.

Slika 11. . Drugi dizajn tekstila na temu završnog rada

Slika 11. Drugi uzorak sastoji se također od primarnih boja – crvena plava i žuta. Dodavanjem akromatske boje dobiven je različit ton plave koji je primijenjen za pozadinu. Korištene su tri različite tehnike: vodene boje, tempere i crna kemijska olovka, dok je pozadina digitalno obojana. Ritam je postignut mijenjanjem većih ili manjih oblika sa izmjenama boje unutar tih oblika. Kontrast je između toplog i hladnog, hladna boja u ovom slučaju plava, stavljena je na toplu boju

– crvenu, dok je kod žute boje stavljena crvena boja koja je također topla. Time je dobiven pravilan ritam jer se elementi i boje ne izmjenjuju slobodno, te su elementi plošni jer nemaju privid volumena. Međusobno su proporcionalni i imaju skladnost između omjera i razmjera elemenata, zbog čega rad ima simetričnu ravnotežu. Zbog veličine i boje različitih oblika cvjetova, moglo bi se reći da nema dominantnog motiva.

Slika 12. Treći dizajn tekstila na temu završnog rada

Slika 12. Treći uzorak sastoji se od primarnih boja – crvena i plava, dodavanjem akromatske bijele boje dobivena je roza boja, te sekundarne boje – zelena i narančasta. Korištene tehnike su: tempere, vodene boje i bijela kemijska olovka, a pozadina je digitalno obrađena. Kontrast između plave, zelene i crvene, narančaste je toplo – hladno, kontrast je također postignut mijenjanjem međusobnih odnosa elemenata u različite smjerove, vertikalno – okomito, čime je postignut i ritam. Ravnoteža rada je simetrična jer su obje strane kompozicije jednake, a motiv trešnje dominantan je na radu.

Slika 13. Četvrti dizajn tekstila na temu završnog rada

Slika 13. Četvrti uzorak ima sekundarne boje jer žuta i crvena nisu čiste, te su korištenjem akromatske crne boje sa sekundarnim bojama, dobivene nijanse smeđe. Korištene su iste tehnike: tempera, vodena boja te bijela kemijska olovka. Likovni elementi su jednoliki te se nižu u ravnomjernim razmacima, čime je i postignut ritam. Također ravnoteža je simetrična jer su svi elementi pravilno raspoređeni. Kontrast je svijetlo – tamno, svijetle boje daju snažan dojam naspram tamnijih boja, i sam motiv suncokreta je dominantan.

Slika 14. Peti dizajn tekstila na temu završnog rada

Slika 14. Peti uzorak napravljen je od primarnih boja – plava i žuta, te sekundarne narančaste boje i korištenjem akromatske bijele boje dobiven je svijetli ton plave. Prvobitno su korištene tehnike tempere i vodene boja, te je rad digitalno obrađen. Kontrast je između toplog – hladnog zbog odnosa plave boje sa žutom i narančastom, te se može uočiti tonska modulacija pozadine i žutih cvjetova. Zbog plošnosti elemenata naglasak je na svjetlosnim svojstvima boja. Ritam je postignut mijenjanjem oblika koji se jednolično ponavljaju zbog čega je i ravnoteža simetrična, dominantan je plavi cvijet, jer se narančasti i žuti cvjetovi stapaju sa pozadinom.

6.1 Realizacija tekstila u uporabnim i odjevnim predmetima

Glavni cilj ovog završnog rada je kreiranje tekstila koji se može koristiti za odjevne predmete ili za uporabne predmete u kućanstvu.

Slika 15. Uzorak naranče na tekstilu

Slika 15. Uzorak naranče dobar je izbor za kuhinjsku pregaču, zato što uzorak naranče i općenito voća, povezujemo sa zdravom prehranom, a zbog boja daje moderan i zabavan izgled za vrijeme kuhanja.

Slika 16. Uzorak cvijeća na majici

Slika 16. Uzorak cvijeća ima intenzivne i šarene boje, zbog čega se može iskoristiti kao materijal za majicu. Upotpunjuje odjevnu kombinaciju te majicu stavlja u središte pozornosti.

Slika 17. Uzorak trešnje na čarapama

Slika 17. Danas je moderno imati čarape koje se vide pa je još zanimljivije imati uočljive čarape koje se ističu i uzorkom i bojom.

Slika 18. Uzorak suncokreta na pokrivaču

Slika 18. U spavaćoj sobi uz dobar odabir posteljine, možemo krevet učiniti centrom pažnje. Ovaj uzorak daje „retro“ ugođaj, te zbog boja prostor izgleda topao i ugodan.

Slika 19. Uzorak cvijeća na zastoru za kupaonu

Ovaj uzorak odlično izgleda kao detalj u kupaonici, zbog nježnih boja, otvara i upotpunjuje prostor koji je neutralan te oživljuje i daje toplinu prostoru.

7 ZAKLJUČAK

Svaki dan koristimo proizvode koji su često ukrašeni različitim uzorcima. Estetika je jedan od važnih čimbenika pri kupnji proizvoda.

Cilj ovog završnog rada dizajniranje je uzorka za tekstil koji se može upotrijebiti na raznim uporabnim predmetima.

Površno gledajući, kreiranje tekstila može nam se činiti kao jednostavan zadatak, ali cjelokupan proces nije samo stavljanje ideje na papir. Prilikom izrade ovog završnog rada proučavanje literature služilo mi je i kao inspiracija i kako bih što bolje i točnije primijenila usvojeno znanje i proizvela estetski i funkcionalno što reprezentativniji proizvod. U praktičnom dijelu težila sam ostvarenju takvog proizvoda, eksperimentirajući prvenstveno u likovnoj razradi repetitivnih motiva pri čemu sam se služila stilizacijom kako bih postigla što pročišćenije i efektnije likovne uzorke. Tehniku digitalnog tiska odabrala sam zbog njene široke primjenjivosti i što vjernijeg prenošenja motiva na tkaninu.

Kao dizajnerici tekstila, bitno mi je znati pristupiti problemu teorijski i kritički, a pogotovo praktično kod oblikovanja tekstilnih materijala, predmeta i odjevnih proizvoda.

Za kraj bih izdvojila jedan citat čija mi se istinitost potvrdila kroz istraživanje i eksperimentalno – praktični dio rada:

„Umjetnost tekstila je svestrana, može prijeći iz uporabe u uporabu, to je njegova prava moć.“ – Sandra Espinet

8 LITERATURA

1. Damjanov J.: Likovna umjetnost 2, Školska knjiga, Zagreb, 2007.
2. Janson H.W.: Povijest umjetnosti, Stanek, Varaždin, 2003.
3. Farthing S.: Umjetnost – vodič kroz povijest i djela, Školska knjiga, Zagreb, 2015.
4. Cie C.: InkJetTextilePrinting, WoodheadPublishing, Engleska, 2015.
5. Figurativna slika <https://hr.thpanorama.com/articles/arte/qu-es-una-imagen-figurativa.html>
6. Figurative art <https://www.tate.org.uk/art/art-terms/f/figurative-art>
7. Figurative art <https://thespacegallery.com.au/blogs/news/what-is-figurative-art>
8. Figurativna umjetnost <https://hr.madskillsvocabulary.com/arte-figurativa#menu-1>
9. Abstract art <https://www.tate.org.uk/art/art-terms/a/abstract-art>
10. Stilizacija <https://hrv.mainstreetartisans.com/4166095-stylization-what-is-it-stylization-in-art>
11. Stilizacija <https://tea-ok.ru/hr/obschijj-uhod/stilizaciya-kak-metod-izobrazheniya-predmetov-okruzheniya-v-grafike/>
12. Stiliziranje <https://nsokote.ru/umjetnost-i-zabava/61566-%C5%A1to-je-stiliziranje-stilizacija-u-umjetnosti.html>
13. Stylized art <https://principlearttalk.com/2017/05/30/technique-tuesday-stylized-art/>
14. Orla Kiely <https://www.britishcouncil.ie/orla-kiely>
15. Orla Kiely intervju <https://www.scotsman.com/lifestyle/orla-kiely-interview-one-uks-favourite-designers-patterns-her-life-141529>
16. Orla Kiely Patterns <https://www.independent.co.uk/property/interiors/cutting-edge-patterns-orla-kiely-s-unique-designs-have-made-her-interiors-label-massive-global-brand-2113265.html>
17. Maija Isola https://belovedlinens.net/textdesign/Maija_isola.html
18. Maija Isola slike <https://www.hameenlinnantaidemuseo.fi/english/exhibitions/with-a-strong-and-colourful-brush/>
19. Digitalni tisak <https://www.kaocollins.com/inktank/overview-direct-garment-printing/>

9 IZVORI SLIKA

Sl.1 <http://galerija.metropolitan.ac.rs/index.php/AD108Istorijadizajna/AD201-Istorija-moderne-umetnosti/Lidija123/10>

Sl. 2 <https://hrvatskiglasnik.ba/pablo-picasso-otac-kubizma/>

Sl. 3 <http://slikovnica-gorgim.blogspot.com/2011/09/spilja-remigia-spanjolska.html>

Sl. 4 <http://slikovnica-gorgim.blogspot.com/2011/06/zena-s-lotosom-oko-2600.html>

Sl. 5 <http://slikovnica-gorgim.blogspot.com/2011/07/nepoznati-autor-krist-u-slavi-f-reska.html>

Sl. 6 <https://principlearttalk.com/2017/05/30/technique-tuesday-stylized-art/>

Sl. 7 <https://www.top-designer.co.uk/products/441679-orla-kiely-velvet-spot-flower-fabric-purple>

Sl. 8 <https://retrorenovation.com/2013/04/23/maiya-isola-marimekko-designer/>

Sl. 9 <https://www.architonic.com/es/product/marimekko-appelsiini-260-interior-fabric/1017477>

Sl. 10 Prvi uzorak

Sl. 11 Drugi uzorak

Sl. 12 Treći uzorak

Sl. 13 Četvrti uzorak

Sl. 14 Peti uzorak

Sl. 15 Uzorak naranče

Sl. 16 Uzorak cvijeća

Sl. 17 Uzorak trešnje

Sl. 18 Uzorak suncokreta

Sl. 19 Uzorak cvijeća